

egy-két órával nőtt a tanítási idő, a gimnáziumok negyedik évfolyamán a tanulóknak 10 napon belül négyszer is 7 órájuk van, máskor pedig 6 órára kell készülniük. a diákok terhelése a szakoktatási intézményekben a legnagyobb: szakonként és szakmánként különbözően, napi 6-7-8 óra.

az órarend készítésekor számos technikai probléma is nehezítette a pedagógiai elvek érvényesítését. jelentős számú tanulócsoportot öt napra kellett beosztani egy tornaterembe, a „kétműszakos”, iskolákban pedig naponta 10-14 órát kellett megszervezni. így sokhelyütt az úgynevezett „nulladik”, óra bevezetésére kényszerültek, vagyis a tanítás 8 óra helyett már 7-kor elkezdődött. ez a megoldás elsősorban a középfoku oktatási intézményekben gyakori.

/folyt. köv./ mz
00.10 170883 2214

--

sb0002 4 160 mtib1002

az ötnapos tanítási hét tapasztalatai /2. rész/

a némiképp meghosszabbított tanév az oktatási idő újfajta beosztását kívánta meg pedagógusoktól és tanulóktól egyaránt. ez azonban - a szakértők értékelése szerint - nem történt zökkenőmentesen, a tanítók, a tanárok évközben sokhelyütt feszítettebb munkatempót diktáltak, s ez gyakran a tananyag felszínese elsajátításához vezetett. a meghosszabbított évvégi ismétlés idején azonban a tanulók pótólhatták a lemaradást, lehetővé vált az alapkészségek megszilárdítása, a differenciált foglalkozás a diákokkal.

az elmúlt tanév általános jelensége volt, hogy a középfoku oktatásban - a megnövekedett követelmények, a fakultáció, a napi óraszám emelkedése miatt - gyakran fáradtak voltak a tanulók. a terhelés csökkentéséért a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága javasolta, hogy néhány tantárgy tantervi anyagát vizsgálják felül és korrigálják.

érdekes jelenségekre derített fényt a vizsgálat az iskolások munkafegyelmével kapcsolatban. a diákok túlnyomó többsége készületlenül érkezik a hétfői órákra, s ilyenkor figyelmük is nagymértékben csökken. ezen úgy lehetne segíteni - állapították meg az illetékesek -, ha a tanulóknak könnyen ellenőrizhető, egészséges terhelést jelentő, ugyanakkor szórakoztató hétvégi feladatot adnának, például gyűjtő-, kutatómunkát. egy másik javaslat szerint a

hétfői fáradtság feloldásához nagyobb gondot kellene fordítani a szellemi terheléssel arányos fizikai munkára, egyebek között a tömegsport-órák kiszélesítésével, a szabadban lebonyolítható programok szervezésével.

nőtt a mulasztások száma különösen a gimnáziumokban, elsősorban a felsőbb évfolyamokon. gyakori volt a késés a „nulladik órától”, főleg hétfőn és a hét második felében, sőt több tanuló inkább vállalta az igazolatlan órát, mint a korai felkelést.

a tapasztalatok szerint a pedagógusok terhelése is fokozódott, ennek oka azonban nem annyira az ötnapos tanítási hét, mint inkább az, hogy az új tantervekkel és a fakultációval kapcsolatos önképzés, felkészülés a korábbinál lényegesen időigényesebb. a pedagógushíány következtében emelkedett a túlórák, a sok gyesen lévő fiatal miatt pedig a helyettesítések száma. ugyanakkor, mivel a hétköznapi intenzívebb a munka, ráadásul az iskolán kívüli foglalkozások ideje későbbre tolódott, a dolgozatok javítása és a készülés az órákra gyakran a hét végére marad. /mti/

sr/mi/ag mz hgy
00.10 170883 2420

--

sb0003 4 150 mtib1003

a betakarítás előtti gépvásárlás

1983. augusztus 17. - a mezőgazdasági nagyüzemek őszi betakarítási előkészületei augusztus közepén meggyorsultak.

a termelők a határszemen meggyőződtek arról, hogy az idén - az aszályos időjárás miatt - legalább két-három héttel korábban kell indítani a gépeket, a betakarító berendezéseket. a tartós szárazság tovább rontja a terméskilátásokat, ezért augusztus huszadika táján egész sor nagyüzemben hozzálátnak a napraforgó aratásához, és nagy erővel folytatják a kukorica silózását is.

a nagykereskedelmi vállalatok telepein elegendő a gépkészlet. ebben közrejátszott az is, hogy a várhatóan kisebb növénytermelési bevételek miatt némileg megcsappant az érdeklődés a nagyteljesítményű, ám árban is borsos gépek iránt. a termelők számításba vették azt is, hogy a növénytömeg is kisebb lesz a tavalyinál, úgyhogy sokfelé gépcserék nélkül vágnak neki az őszi szezonnak.

a nagyüzemek a tavalyinál háromszázzal több kombájnból egészíthették ki gépparkjukat, s a kiegyensúlyozott kínálatra jellemző, hogy az éveken át csak nehezen beszerezhető ndk-kombájnokból is még mindig van készlet a raktárakban. eladásra várnak bison mintájú arató-cséplőgépek is, ezek szintén a korszerű típusokhoz tartoznak. az ndk mezőgépiparának új kombájnya az e-514-es, ebből a gépből csak kisebb számban érkezett, várhatóan jövőre vehetik majd használatba nagyobb számban a gazdaságok ezt a nagyteljesítményű és gazdaságosan üzemeltethető gépet.

augusztus végéig tart a kedvezényes öntözőgép-akció, amelyben 170 nagyteljesítményű szivattyuberendezést kínálnak a gaazdaságoknak.

az őszi talajmunkákhoz szükséges felszerelésből szintén megfelelő az ellátás, ugyanugy ki tudják szolgálni a betakarítógépek különböző tartozékait, az adaptereket kereső üzemeket is.

az őszi munkák idején a kereskedelmi és szolgáltató vállalatok megszervezik az ügyeleti szolgálatot. /mti/

jf/mz hgy
00.11 170883 1944

--

sb0004 4 130 mtib1004

magyar nyelvészek iv. nemzetközi kongresszusa

1983. augusztus 17. - a magyar nyelvészek iv. nemzetközi kongresszusa augusztus 23-án kezdődik a szombathelyi tanárképző főiskolán. a négynapos tanácskozássra 13 ország mintegy 250 szakemberét várják.

a magyar nyelvvel foglalkozó nyelvészek beszámolnak kutatásaikról, s tájékoztatják kollégáikat a magyar nyelvtudomány művelésében elért eredményeikről.

általában ötévenként rendeznek hazánkban ilyen tanácskozást, mindig valamilyen központi téma kérdéseit megtárgyalva. a szombathelyi rendezvényen a magyar nyelv rétegződéséről lesz szó. e tudományág jeles képviselői az együttes üléseken az irodalmi és a köznyelv viszonyával, a magyar nyelv területi, földrajzi tagozódásával, valamint a szaknyelvek és a csoportnyelvek kérdéseivel foglalkoznak.

a kongresszus négy szekciójában 140 előadás hangzik el, témájukban ezek is a központi tárgyhoz csatlakoznak. a résztvevők egyetemi és főiskolai oktatók, tudományos kutatók, illetve azok a középiskolai tanárok, akik tudományos igénnyel foglalkoznak nyelvünk multjával és jelenével. /mti/

i km/gg/bc mz hgy
00.12 170883 1131

--

sb0005 4 150 mtib1005

bőséges halkinlát

1983. augusztus 17. - a halászsok készülődnek az őszi lehalászásra; az előzetes becslések szerint gazdag termésre, fogásra számíthatnak a halgazdaságok, szövetkezetek. a mém halászati főosztályán elmondták: a meleg nyár egyfelől kedvezett az ágazatnak; a sok napsütés növelte a természetes tápanyagok mennyiségét, ami gazdaságosabbá tette - főként a növényevő halak - nevelését, másrészt viszont a forróság károkat is okozott. a meleg miatt sokfelé csökkent a víz oxigéntartalma, ami halpusztulást idézett elő. az ebből eredő kiesés többszáz mázsa hal. mindezek ellenére - elsősorban a tavaszi bőséges tenyészanyag-kihelyezés eredményeként - várhatóan a tavalyi rekordnál is mintegy 5 százalékkal több, összességében 43-44 ezer tonna hal akad majd fenn a halászati szezonban a hálókön.

jelenleg is gazdag a kínálat. amíg a korábbi években a nyári hónapokban élő halat csak szerény mennyiségben adhattak a gazdaságok a kereskedelemnek, addig most igény szerint szállíthatnak. csak hogy a kereskedelem vonakodik a rendelésektől. az élő hal ugyanis kényes áru, a tiszta vizü akváriumok, a friss levegő biztosítása többletmunkát igényel, amelyre az üzletek nem szívesen vállalkoznak. holott a halat nagyobb arányban igényelné a lakosság, annál is inkább, mert a növényevők: a busa és az amur az olcsó husok közé tartoznak; kilójuk 30 forint.

a halászati gazdaságok saját üzemeikben dolgozzák fel a kifogott halat. gyomán, bicalon, a balaton mellett és tatán tartanak fenn nagyobb halfeldolgozó üzemeket. e helyeken megközelítően 20 féle terméket állítanak elő, egyebek mellett különböző ízesítésű frikadellát, füstölt pisztrángot, halpástétomot, tasakos halászlét. e termékek jó minőségűek, a kereskedelem és a vásárlók előtt azonban még kevésbé ismertek, a lehetőségekhez képest lassu a piaci bevezetésük, emiatt a halfeldolgozók kapacitása nincs kellőképpen kihasználva.

élénk a külföldi kereslet a magyar hal iránt. jelenleg is folyamatosan szállítják a többi között a hortobágyi és a szegedi gazdaságokból a szovjetunióba, Irakba, továbbá Lengyelországba, ahonnan a növényevő halakért - részben cserében - tengeri halat rendelt a külkereskedelem a hazai választék gazdagítására. /mti/

kg/m1/jf mz hgy
00.12 170883 2252

-.-

sb0006 4 160 mtib1006

történelmi események a karikaturák tükrében

1983. augusztus 17. - a magyar munkásmozgalmi múzeum szeptembertől új, háromrészes kiállítás-sorozatot indít „torz képek”, címmel. az első tárlat szeptember elsejétől a magyar politikai karikaturákat vonultatja fel az 1848 - 1919 közötti időszakból.

e korszakban számtalan vicc- és élclap jelent meg, több kiadvány között hasábjain torz képet. egyebek között a herkópáter, a borsszem jankó, a charivari anyagából válogatták össze a bemutatásra kerülő mintegy 400 karikatúrát. a látogatók átfogó képet kapnak majd arról, hogy a legkülönbözőbb pártállású lapok hogyan kommentálták a fontosabb bel- és külpolitikai eseményeket. a karikaturák tükrében ismerkedhetnek meg 1848-cal; az abszolutizmus korával, amikor csak intézményeket volt szabad kifigurázni, politikusokat nem, s megtudhatja a közönség azt is: ezekben az években hogyan látták a karikaturisták az amerikai polgárháborút vagy a königgratzi csatát. a gúnyképek mesterei 1867, a kiegyezés után szinte állandó témaként a magyar-osztrák kapcsolatok különféle megnyilvánulásaival foglalkoztak, de nem maradt el a párizsi kommün, s a fontosabb magyar kérdések: a közigazgatási reform, az egyházi reform, a tiszaezlári per ábrázolása sem - a tárlat ezekből is jócskán ad izelítőt.

a kiállítás középpontjában a millennium áll majd, a korabeli események „nagygyarkodó”, jellegét gúnyolandó, egy jurtaban és körülötte helyezik el az anyagot. a jurta belsejét a fesztty-körkép kicsinyített mása fogja díszíteni.

a további karikaturák láttatják majd például a dreyfus-pert, az orosz-japán háborút, az első világháborút, a magyar kormányokat és forradalmakat is.

a kiállítás idején a múzeumban kávéház is működik, ahol az akkori idők nevezetesebb politikusairól készült fényképeket és portré-karikaturákat, valamint a leghíresebb karikaturistákat mutatják be. /mti/

i cs/ag mz hgy
00.13 170883 1917

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

tervpályázat acélszerkezetes gabonasilók költségtakarékos alapozására

1983. augusztus 17. - a közeljövőben nagyszabású gabonatároló-építési program indul. a programban több mint 200 mezőgazdasági nagyüzem és 17 gabonaipari vállalat vesz részt, és a tervek szerint 1984-86. években összesen 800 ezer tonna kapacitású száraz-, illetve 120 ezer tonna kapacitású nedvesgabona-tárolót építenek fel. megvalósításukkal jelentős mértékben javulnak egyik legfontosabb exportcikkünk raktározási és értékesítési feltételei, csökkennek a tárolási veszteségek. a program egyik legfontosabb részeként fémszilók létesítését tervezik azokon a telephelyeken, ahol gyorsan forog az áru és rövid idő alatt nagy mennyiséget mozgatnak meg. a jelenlegi technológiából adódóan az építkezés költségeinek jelentős részét - átlagosan 25-30 százalékát, kedvezőtlen talajviszonyok mellett akár 40-45 százalékát is - a silók alapozására fordítják. a méretezés pontosításával, az alapozási és építési technológiák korszerűsítésével, új szerkezetek alkalmazásával ez az összeg mintegy 20 százalékkal mérsékelhető. erre ösztönzik az építkezőket a beruházáshoz igénybevehető hitelek feltételei is. az acélszerkezetes gabonasilók eddiginél költségtakarékosabb alapozási megoldásainak keresésére az építésügyi és városfejlesztési minisztérium más országos szervezetekkel közösen országos, nyilvános és titkos tervpályázatot hirdetett. a pályázat kiírása a magyar építőművészek szövetségének titkárságán vehető át. a pályaművek beküldési határideje 1983. november 8., s a beérkezett pályaműveket még a hónap végéig elbírálják. díjazásukra és megvételükre összesen 485 ezer forint áll a bírálóbizottság rendelkezésére. /mti/

be/mi/sl mz hgy
00.13 170883 1715

sb0008 4 130 mtib1008

a fővárosi közterület-felügyelet fél éves mérlege

1983. augusztus 17. - fél éve róják budapest utcáit a szürke egyenruhás közterület-felügyelők. feladatuk: a főváros rendjének és tisztaságának védelme. a felügyelőkkel először az i., az v., a vi., kerületben, a főbb csomópontok környékén, valamint a várban találkozhattak a budapestiek, majd - a szervezet létszámának növelése után - megjelentek a ii., a vii., a viii., a ix. és a xi. kerület főutvonalain is. a kijelölt ellenőrzési körzetekben gondosan kidolgozott járattervek alapján, párosával teljesítik a szolgálatot. az első napokban csupán figyelmeztették a szabálytalankodókat - mintegy ezer alkalommal -, s a legtöbbször nemhiába. a néhány hetes „próbaidő” után a felügyelők már nemcsak figyelmeztettek, hanem büntettek is: csaknem ezer esetben, átlagosan mintegy 140 forint összegű helyszíni bírságot szabtak ki, mintegy 140 szabálysértési feljelentést tettek a hatóságoknál, több ezer szabálytalankodót figyelmeztettek, s gyakran tettek javaslatokat, észrevételeket a vállalatoknak.

a folyamatos ellenőrzésnek és a szankcióknak köszönhetően már most érezhető a közterület-felügyelet munkájának hatása. a főváros számos pontján csökkent az engedély nélküli árusítók száma, az ellenőrök fellépése után a közterületet engedély nélkül elfoglalók „összepakoltak”, leálltak a járdáról a gyalogosforgalmat akadályozó személygépkocsik; rendbetették sok belvárosi építkezés környékét, és kezdenek eltűnni a közutakról a rendszám nélküli roncsautók.

a félév alatt többszáz budapesti fordult panaszával a fővárosi közterület-felügyelethez, amely - hasznosítva az illetékesekkel kialakított jó kapcsolatot - a legtöbb esetben segíteni tudott.
/mti/

sr/mi/ag mz hgy
00.14 170883 1746

--

sb0009 4 150 mtib1009

vásár lesz a kilenclyuku hidnál

1983. augusztus 17. - több mint negyvenezer látogatót várnak az augusztus 20-21-i hortobágyi hidi vásárra, amelyen a régi pusztai vásárok hangulatát idézik fel. a kilenclyuku hid lábánál több, mint háromszáz népművész, népi iparművész és kisiparos kínálja majd áruját, s miként az egykori vásárokon, most is vásárolható őszi és téli ruházat, csizma.

augusztus 20-án délelőtt kilenc órakor a pásztormúzeum előtt a balmazújvárosi uttörő és ifjusági zenekar ad térzenét, majd a pástorok felvonulásával folytatódik a program. az idén is meghívták a hortobágyra az ország legismertebb pástoremberéit találkozóra. a téren álló pástorfiu szobrának megkoszorúzása után lesz az ünnepélyes megnyitó, majd azt követi az egész napos színes kulturális és sportműsor. a vizi színpadon a debreceni népi együttes lép fel, mátan lovasverseny és bemutató szórakoztatja a közönséget.

augusztus 21-én ismét térzenével kezdődik a vásár második napja, majd a vizi színpadon tiszántuli együttesek folklórműsora következik. a mátai lovaspályán folytatják a lovasversenyeket és bemutatókat. ponyvatetős, lófogatu batárokkal szállítják a vásári forgatagból a mátai pályára az érdeklődőket. az állami gazdaságnak nyolc járműve közlekedik a vásár ideje alatt ezen az utvonalon. a máv és a volán debrecenből indít különjáratokat.

kiválasztották már a hortobágyon azt az ökröt is, amelyet este a csárda kertjében, nagy tűznél, egészben sütnék meg.

a nagyszámu látogató kedvéért a kilenclyuku hid lábához, az ugynevezett fekete-rétre hajták a ménest, a szürke magyar gulyát és a rackanyáját. ugyanott a legkisebbek pónikon lovagolhatnak. /mti/

szü/éva/ká mz hgy
00.15 170883 1706

--

sb0010 4 180 mtib1010

hét kisoroszlán győrtt

1983. augusztus 17. - két anyától hét kisoroszlán született a győri állatkertben, és ezzel megkétszereződött az oroszlánok száma. a négy nőtény és a három him kisoroszlán jó étvágyu, gyorsan fejlődik.

további gyarapodás, hogy veszprémből egy paula névre hallgató nőtény csimpánz érkezett a győri állatkertbe, és vele párt kapott az eddig magányos charlie, amelynek közérzete, étvágya feltűnően megjavult. csehszlovákiából rövidesen négy póniló és két vörösmédve érkezik. /mti/

cser/er ká hgy
00.15 170883 0540

--

sb0011 4 170 mtib1011

meggyűrűzték a vándormadarakat

1983. augusztus 17. - a pusztaszeri tájvédelmi körzetben, a tömörkényi tónál megrendezett ornitológiai táborban három hét alatt mintegy 1.400 költöző madarat jelöltek meg az itt táborozó, csongrád, pest, szabolcs és szolnok megyei diákok. a szakemberek irányításával végzett munka során a tó mentén, a sűrű nádasban kis nyíladékot vágtak, s ott kifeszítették a 12 méter hosszú és 3 méter magas függönyhálót. a befogott madarakat budapest feliratu, számozott gyűrűkkel jelölték meg, majd utjukra bocsátották. közben minden szárnyasról részletes adatfelvételt készítettek. feljegyezték többek között a szárnyak nagyságát, formáját, az evezőtollak egymáshoz viszonyított hosszát. a gyűrűzés célja: pontosan feltérképezni a hazánkon átvonuló, vagy éppen nálunk költő nádi énekesmadarak vonulási útját, téli tartózkodási helyét. /mti/

tób/f/er st hgy
00.16 170883 0893

--

sb0012 4 160 mtib1012

tető alá kerülnek a baláca-pusztai római leletek

1983. augusztus 17. - a veszprémhez közeli baláca-pusztán, ahol az ezredfordulóig tervezik feltárni a 16 hektáros római villagazdaságot, védőtetővel vonják be a már kibontott leletanyagot.

itt kerültek elő korábban a nemzeti muzeumban, a tihanyi és a veszprémi muzeumban látható mozaikpadlók. ezekből a tihanyi és a veszprémi anyagot visszaszállítják eredeti helyére. ugyancsak visszakerül a balácai fedett objektumba az a néhány éve töredékesen megtalált, nagyméretű virágmintás falfestmény is, amelyet időközben restauráltak. a helyszínen láthatják majd az érdeklődők a villagazdaság közelmultban megtalált pincéjének érdekes leletanyagait: edényeket, művelési és feldolgozó eszközöket.

baláca-pusztán, miközben előkészítik a védett bemutatóhelyet, szakemberekből álló munkaközösség folytatja a feltárásokat. a törmelékekből nemrégén előkerült leletekből sikerült meghatározni a főépület falainak tagolását. ezenkívül falfestmény-maradványokat és fűtőcsatornákat is találtak. /mti/

szé/nmé/er ká hgy
00.16 170883 1079

--

sb0013 4 150 mtib1013

uj butorok zalából

1983. augusztus 17. - uj, a vásárlói igényekhez igazodó termékeket mutat be az őszi bnv-n zala megye két butorgyára, a zalaegerszegi és a nagykanizsai. az előbbi 15 garnitúrát állít ki, köztük házgyári lakásokba készített elemes butorokat. közönség elé került továbbfejlesztett koloniál-jellegű dolgozó- és lakószobájuk, valamint dobozolt csomagolásra alkalmas, lapra szerelt elemes korpusz-butorok is. kárpitos modelljeik között a lazább, könnyed vonalvezetésűtől a feszebb butorformákig mindenki találhat majd kedvére valót. a kollekcióban helyet kapott két olyan ülőgarnitúra is, amelyek szekrény sorba építhetők. a kanizsa butorgyár két uj családdal igyekszik elnyerni a látogatók tetszését. a montana fantázianevet viselőből rusztikus és két simább változat készül. a rondo pedig már a jövő butorát idézi, teljes lapra szereltségével, összecukható, konténeres csomagolási módjával. /mti/

tas/kné/er ká hgy
00.17 170883 0948

--

1983.08.17.

sb0014 4 150 mtib1014

pirosodik a fűszerpaprika - az idén csak kézzel szüretelnek

1983. augusztus 17. - szinesedik, pirosodik a fűszerpaprika a négyezer hektárt felölelő szegedi tájkerületben, s a jövő héten megkezdik a szedést.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat termeltetési osztályától kapott tájékoztatás szerint az aszályt a szárazságtűrő fűszerpaprika is megsínylette, de nem olyan mértékben, mint az egyéb mezőgazdasági kulturák. a csövek - a kényszerérés miatt - kisebbek, mint más esztendőben. a gazdaságok úgy készülnek a betakarításra, hogy a „piros arany”, -ből semmi ne menjen veszendőbe. éppen ezért az idén nem alkalmaznak gépi szedést. mindenütt kézzel szüretelnek, mert csak így van lehetőség a gondos válogatásra, osztályozásra, a többszöri szedéssel a csövek egyenletes beérésének kivárására.

a leszüretelt paprika minőségének megóvására, és egyben a feldolgozó vállalat munkájának könnyítésére a szegedi új élet, a pusztaszeri hétvezér, a forráskuti haladás tsz-ben, valamint a gorzsi állami gazdaságban szárító üzemek működnek majd. egy-egy szárító berendezéssel naponta 6-7 vagon nyers áru nedvességtartalmát párologtatják el, készítik az őrlésre alkalmas félkész terméket.

a gazdaságok ezen az őszön is számítanak a diákok segítségére a szedésben. /mti/

tób/f/er ká hgy
00.18 170883 1307

sb0015 4 150 mtib1015

magyar kiállítók izmirben

1983. augusztus 17. - az idén két magyar vállalat vesz részt az augusztus 20-tól szeptember 10-ig tartó izmiri nemzetközi vásáron, melyet 52. alkalommal rendeznek az égei-tenger partján fekvő kikötővárosban. a város népszerű szórakozóhelyén, az izmiri kulturparkban évente megrendezett vásár rendkívül kedvelt a lakosság körében, általában négy-ötmillió ember keresi föl a pavilonokat a kiállítás ideje alatt.

a metalimpex kovácsolt és sajtolt fémárúkat, vezetéksodronyt, szalagacélt és szalagfűrészt kínál egyebek között, az agrober pedig állattenyésztési technológiáit, valamint növénytermesztési

1983.08.17.

rendszerait ismerteti. mindkét cég a hungexpo szervezésében vesz részt az izmiri vásáron.

magyarország és törökország kétoldalú áruforgalmának értéke az elmúlt évben 50 millió dollárra rugott, a magyar export körülbelül felerészben gépipari termékekből áll. az államközi szerződés, valamint a török nemzeti bank és a magyar nemzeti bank tavalyi megállapodása jó alapot nyújt a gazdasági kapcsolatok további fejlődéséhez. a két ország együttműködésében különös hangsúlyt kap az energetika, a vasuti és a városi közlekedés, valamint a mezőgazdaság. /mti/

bi/tr/er sl hgy
00.18 170883 1222

sb0016 4 150 mtib1016

tovább bővül az ipari üzemek és a termelőszövetkezetek termelési kooperációja borsodban

1983. augusztus 17. - Legutóbb a diósgyőri gépgyár keresett partnert a termelőszövetkezetek körében termelési kooperációhoz, a „dítek” tengelykapcsoló gyártásához, azt megelőzően a Lenin kohászati művek, a borsod megyei mezőgépi vállalat, a mofém, az elzett művek és több más vállalat tette ugyanezt. s találtak is partnert különböző ipari termékek gyártásához, részben közvetlen kapcsolat útján, részben a termelőszövetkezetek megyei területi szövetségének közvetítésével. a szövetség szakembereinek tájékoztatása szerint borsod megyében már nincs olyan mezőgazdasági termelőszövetkezet, amely ne alakított volna ki valamilyen termelési kooperációt ipari üzemmel. a kapcsolatok hiánycikkek pótlását, exportcikkek gyártását szolgálja eredményesen.

tíz termelőszövetkezet gyárt például kisebb szerszámgépeket, kéziszerszámokat ipari üzemek, kisgazdaságok részére. a bekecsi, a cigándi, a putnoki tézesek jelentős nagyságrendben készítenek és szállítanak fa- és fém öntőmintákat a Lenin kohászati műveknek, a diósgyőri gépgyárnak és más ipari üzemek. ugyancsak jelentős az ózdi kohászati üzemek és a putnoki egyetértés termelőszövetkezet együttműködése. a termelőszövetkezet a kohászattól kapott jó minőségű anyagból mezőgazdasági gépekhez alkatrészeket és ekevaszt gyárt. csaknem félszázra tehető már a különböző ruhagyárak részére dolgozó termelőszövetkezetek száma is a megyében. /mti/

bas/tné/ká/zsu hgy
07.44 170883 1516

sb0017 4 150 mtib1017

energiatakarékos kazánok családi házak fűtésére

1983. augusztus 17. - energiatakarékos széntüzelésű kazánokat gyárt a zalaszentgróti uniferro ipari szövetkezet. az idei tervben már 70:30 százalék az arány ezek javára a korábban készített nagyteljesítményű olaj- és gáztüzelésűekkel szemben. az új, korszerűen felszerelt üzemcsarnok nyújtotta lehetőségeket kihasználva, kifejlesztették például a patent elnevezésű gyártmánycsaládot, amely kiválóan alkalmas családi és társasházak fűtésére. az idén csaknem 1.700-at készítenek belőle. a széntüzelésű kazánok iránt egyre növekvő kereslet kielégítése mellett a szövetkezet korszerűsíti is termékeit. jelenleg kazánjaik még melegviz előállítására szolgálnak, de már munkálkodnak a gőzt termelő típus kialakításán. ugyanakkor tervbe vették a kazánok félautomata önadagolóval történő felszerelését is. /mti/

tas/kné/ká/zsu hgy
07.49 170883 0885

--

sb0018 4 160 mtib1018

könyvsorozat a gyulai munkásmozgalomról

1983. augusztus 17. - gyulán megjelent a város munkásmozgalmának történetét feldolgozó könyvsorozat harmadik kötete. az 1919-es ellenforradalomtól a város 1944-es felszabadulásáig terjedő időszakról szóló tanulmánygyűjtemény három ezer példányban látott napvilágot. az 1975-ben alakult gyulai munkásmozgalom-történeti bizottság tevékenysége nyomán 1979-ben látott napvilágot a károlyi-forradalom és a tanácsköztársaság gyulai eseményeit feltáró munka, 1981-ben az 1891-1944 közötti időszak írásos munkásmozgalmi emlékanyaga, most pedig a horthy-korszakkal foglalkozó kötet.

a könyv szerzői átfogó rajzát adják gyula két háború közti életének, a munkások és a szegényparaszatok küzdelmeinek. a kötet monografikus jellegű, hiszen a horthy-korszak gyulájának gazdasági, társadalmi életéről, a földalatti tevékenységre kényszerült kommunisták harcáról, a szociáldemokraták működéséről és a szakszervezeti mozgalomról egyaránt közöl forrásértékű dolgozatokat.

a könyvet szabó ferenc történész szerkesztette, kiadója pedig a városi tanács. /mti/

sam/ke/ká/zsu hgy
07.54 170883 1126

--

sb0019 4 170 mtib1019 /közönségszolgálat/

új termék a pizzamártás

1983. augusztus 17. - a békéscsabai konzervgyárban új ételízesítőt, pizzamártást készítenek. az üzem szakemberei az új termék összetételénél figyelembe vették a hazai étkezési szokásokat, s a pizzamártás ennek megfelelően a fűszerek mellett gombát is tartalmaz. a háziasszonyok, szakácsok az olaszos tésztafélék készítésénél a háromdecis üvegekben forgalomba hozott terméket készen alkalmazhatják. /mti/

bty/ke/ká/zsu hgy
07.56 170883 0463

--

sb0020 4 150 mtib1020

növekvő export kukoricatermékekből - bővítette választékát az ikr

1983. augusztus 17. - bővítette termékeinek választékát, és a korábbinál többet exportál a bábolnai iparszerű kukoricatermelő közös vállalat /ikr/ kukorica csíráltató üzeme. az itt leválasztott kukoricacsírából az idén már jelentős mennyiségű alacsony koleszterin tartalmu étkezési olajat készít a csepeli növényolajipari és mosószergyártó vállalat. nemrég kötött szerződést az ikr másik új terméke, a kukoricagríz értékesítésére a pécsi, a soproni és a kőbányai söngyárral. a debreceni biogalnak, a chioinnak és a kőbányai gyógyszerárugyárnak kukoricalisztet szállítanak. megkezdték a kukoricadara és a kukoricaliszt szállítását a fűszert-vállalatoknak is, egy kilogrammos csomagolásban, étkezési célokra. a takarmánylisztet a bábolnai mezőgazdasági kombinátnak adják el, ahol azt különböző speciális keveréktakarmányok előállításánál hasznosítják.

az ikr kukorica alapanyagu termékeiből tavaly 1650 tonnát szállított tőkés országokba, az idén pedig már 6000 tonnát értékesítenek egymillió dollár értékben. svédországba és svájcba étkezési minőségű kukoricalisztet, ausztriába sörgrizt szállítanak. /mti/

ráb/wné/st/zsu hgy
08.23 170883 1213

--

bel

- 16 -

1983.08.17.

sb0021 4 130 mtib1025

halálos baleset

1983. augusztus 17. - a xv. kerületben a növényolajgyár területén lévő iparvágányon tehervagonok összekapcsolása közben halálos sérülést szenvedett boros józsef 31 éves kocsirendező, kerepestarcsai lakos. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

mi/mz hgy

10.37 170883 0327

--

sb0022 4 130 mtib1026

koszoruzási ünnepség

1983. augusztus 17. - kónyi gyula vasesztergályos, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának tagja, a xiii. kerületi pártbizottság első titkára, volt belügyminiszter-helyettes születésének 60. évfordulója alkalmából koszoruzási ünnepséget rendeztek szerdán a mező imre uti temetőben levő sírjánál.

az mszmp központi bizottsága nevében biszku béla és gyebrószky andrásné, a kb tagjai, az mszmp xiii. kerületi bizottsága képviselőiben deák gábor első titkár és szabó jánosné, a végrehajtó bizottság tagja, a belügyminisztérium részéről kovács györgy rendőr vezérőrnagy és páll Antal rendőr vezérőrnagy koszoruzott.

elhelyezték a megemlékezés virágait családjának tagjai, volt harcostársai és munkatársai is. /mti/

t cs/mz hgy

10.45 170883 0788

--

bel

- 17 -

1983.08.17.

sb0023 4 130 mtib1028

forgalomkorlátozások a fővárosban /1. rész/

1983. augusztus 17. - a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendészete közli, hogy az augusztus 20-i ünnepi rendezvények miatt a fővárosban forgalomkorlátozások lesznek.

a járműforgalom elől lezárják:

augusztus 18-án 14.00 órától 18.00 óráig az i. kerületi budai alsó rakpartnak a halász utca és a mozaik utca közötti szakaszát;

augusztus 19-én 8.00 órától augusztus 20-án körülbelül 16.00 óráig a széchenyi alsó rakpartnak, valamint az újpesti alsó rakpartnak a garibaldi utca és a dráva utca közötti szakaszát;

augusztus 20-án 7.00 órától 14.00 óráig a bem rakpart alsó uttestjének a mozaik utca és az erzsébet-híd közötti szakaszát, valamint a bem rakpart felső uttestjét a margit-híd és a lánchíd közötti szakaszon, a bem utca déli oldalát és a groza péter rakpart-gellért rakpart-müegyetem rakpart uttestjét a halász utca és a bertalan lajos utca közötti szakaszon. a lezárás ideje alatt a batthyány tér-bem rakpart-csalogány utca útvonalon közlekedő 11-es, 39-es, 60-as, 84-es és 86-os jelzésű autóbuszok szállítják az utasokat.

augusztus 20-án 11.00 órától 13.00 óráig a gyalogos forgalom elől lezárják a margit-híd déli és a lánchíd északi gyalogjárdáját. szükség esetén a két hidon a járműforgalom is szünetel majd. az esetleges lezárás ideje alatt csak a bkv autóbuszai közlekedhetnek, legfeljebb 30 kilométer/óra sebességgel.

ugyancsak augusztus 20-án 20.00 órától körülbelül 21.40 óráig lezárják a forgalom elől az erzsébet-hidat és a szabadág-hidat, 14.00 órától körülbelül 23.00 óráig pedig a gellért rakpart alsó uttestjét az erzsébet-hidtól a szabadság-hidig terjedő szakaszon.

a kossuth lajos téren a tisztavatási ünnepség miatt a következő forgalomkorlátozások lesznek:

augusztus 20-án 8.00 órától körülbelül 11.30 óráig lezárják a forgalom elől a markó utca-honvéd utca-szabadág tér-beloiannisz utca-duna által határolt területet, amelyen belül minden jármű mozgása tilos lesz.

már augusztus 19-én 12.00 órától 20-án 13.00 óráig tilos a gépjárművek várakozása:

az v. kerületi kossuth lajos téren; a kossuth lajos téri kijelölt várakozóhelyeken; a balassi bálint utcában /a markó utcától a kossuth lajos térig/; a szalay utcában /a kossuth lajos tértől a honvéd utcáig/; az alkotmány utcában /a szemere utcától a kossuth lajos térig/; a kozma utcában /a báthori utcától az alkotmány utcáig/; /folyt. köv./ sr/mi

11.07 170883 2475

--

sb0024 4 130 mtib1029

forgalomkorlátozások ... /2. rész/

a kálmán utcában /a bajcsy-zsilinszky uttól a kozma utcáig/; a honvéd utcában /a markó utcától a szabadság térig/; a báthori utcában /a szemere utcától a ságvári térig/; a ságvári téren; a vécsey utcában /a szabadság tértől a ságvári térig/; a münnich ferenc utcában /a ságvári tértől a széchenyi utcáig/; a beloianmisz utcában /a szabadság tértől a széchenyi rakpartig/; a garibaldi utcában /a kossuth lajos tértől a münnich ferenc utcáig/ és a széchenyi rakparton /a kossuth lajos tértől a roosevelt térig/.

a tilalmat várakozni tilos jelzőtáblák jelzik majd, s a felsorolt helyeken várakozó járműveket a rendőrség elszállíttatja.

a margit-híd és az erzsébet-híd között duna-szakaszon megrendezésre kerülő vízi- és légi bemutató miatt augusztus 20-án 8.00 órától körülbelül 14.00 óráig lezárják a forgalom előtt a szent istván körut-balassi bálint utca-kossuth lajos tér-akadémia utca-roosevelt tér-dunakorzó-március 15. tér, illetve a clark ádám tér-fő utca-bem utca-bem rakpart által határolt területeket.

a forgalom előtt lezárt területeken és a határolt utvonalakon augusztus 19-én 12.00 órától augusztus 20-án 13.00 óráig tilos a várakozás.

a margit-hídon és a lánchídon 30 kilométeres sebességkorlátozást vezetnek be. az illetékesek arra kérik a hidakon közlekedő járművezetőket, hogy augusztus 20-án 11.00 óra és 12.00 óra között fokozott figyelemmel vezessenek, mert elképzelhető, hogy a bemutatón leereszkedő ejtőernyősök közül néhány a hidra érkezik.

a citadellán augusztus 20-án este megrendezésre kerülő tűzijáték miatt zárt terület lesz a pesti oldalon a bakáts utca-szamuely utca-kálvin tér-muzeum körut-tanács körut-deák ferenc tér-harmincad utca-józsef nádor tér-józsef attila utca-roosevelt tér-akadémia

utca-kossuth lajos tér által határolt terület; a budai oldalon a clark ádám tér-alagut utca-krisztina tér-gellérthegy utca-czakó utca-sánc utca-szirtes ut-kelenhegyi ut-orlay utca-csiky utca-budafoki ut-bertalan lajos utca-müegyetem rakpart által határolt terület.

a zárt területeken augusztus 20-án 20.00 órától körülbelül 22.00 óráig tilos a járművek közlekedése.

augusztus 19-én 12.00 órától 20-án 22.00 óráig tilos a várakozás: a pesti alsó rakparton /a margit-hídtól az erzsébet-hídig/; a belgrád rakparton /a szabadság-hídtól a duma utcáig/; a budai alsó rakparton /a bertalan lajos utcától a margit-hídig/; /folyt. köv./ sr/mi/mz

11.11 170883 2443

--

sb0025 4 130 mtib1030

forgalomkorlátozások /3. rész/

a bem rakparton /a lánchídtól a margit-hídig/; a gellért téren; a gellért rakparton /a gellért tértől az erzsébet-hídig/; a rudas fürdő melletti kijelölt várakozóhelyeken; a citadella környékén /a szirtes uttól körben, beleértve a kijelölt várakozóhelyeket is/; a bartók béla uton /az orlay utcától a gellért térig/; a kelenhegyi uton /az orlay utcától a gellért térig/, valamint a hegyalja uton /a sánc utcától az erzsébet-hídig/.

a tilalmat valamennyi helyen várakozni tilos jelzőtáblák is jelzik majd, az ennek ellenére ott várakozó járműveket a rendőrség - a járműtulajdonos költségén - elszállíttatja. a zárt területen belüli egyéb utcákban a parkirozást nem tiltják, a vezetők gépjárműveikkel saját felelősségükre várakozhatnak. /mti/

sr/mi/-ár/mz hgy

11.12 170883 0809

--

sb0026 4 130 mtib1031

elhunyt dr. Kovács István

1983. augusztus 16. - dr. Kovács, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1944 óta volt a párt tagja, 71 éves korában elhunyt. temetése augusztus 23-án, kedden 13 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága
magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége
tejipari szállítási szolgáltató és készletező vállalat

/mti/

mi/ag/mz hgy

11.16 170883 0462

--

sb0027 4 130 mtib1034

elhunyt Damásdi Gyula

1983. augusztus 17. - Damásdi Gyula, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1935 óta volt a párt tagja, 79 éves korában elhunyt. temetése augusztus 23-án, 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ii. kerületi bizottsága
magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége
vas-, fém- és villamosenergiaipari dolgozók szakszervezete

/mti/

mi/-ár/mz hgy

12.15 170883 0436

H

--

sb0028 4 150 mtib1035

gyümölcsrendelés - méret szerint

1983. augusztus 17. - a tartós kánikula előbbre hozta a kései őszibarackfajták érését. a szokásosnál tíz nappal előbb kezdték meg a nagy termésű, egyenként husz-huszonöt deka súlyú „ford”, elnevezésű őszibarack szedését. ez a legrégebbi fajta a szatymazi tájkerületben, amit előszeretettel vásárolnak a nyugat-európai konzervgyárak is.

a csongrád megyei zöldérett vállalat az egyik nszk-beli konzervgyár megrendelésére mintegy 50 tonna ford őszibarackot szállított a hungarofrukt vállalat üzletkötése alapján. a gyár korábban rendszeresen elküldte a szatymazi felvásárló telepre megbízottját, aki olyan nagy méretű gyümölcsökhöz ragaszkodott, amelyek ketté vágva, kimagozva éppen bele illelnek a gyár speciális, hosszukás formájú befőttes üvegjébe. az idén már nem jött el a cég képviselője, csupán a méretet tartalmazó megrendelés érkezett, mivel a cég - immár 9. éve - minden alkalommal teljes mértékben elégedett volt a megrendelt áru minőségével. /mti/

tób/ká/mz hgy

12.27 170883 1025

--

sb0029 4 130 mtib1036 /közönségszolgálat/

az augusztusi tv-lottó nyereményei

1983. augusztus 17. - a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint az augusztusi tv-lottón ötletalatos szelvény nem volt.

a lottónyeremények a nyereményilleték levonása után a következők:

4 találatos szelvénye 50 fogadónak volt, nyereményük egyenként 120 ezer 910 forint.

H

3 találata 4899 fogadónak volt, nyereményük egyenként 617 forint.

a 2 találatos szelvények száma 152 968 db, ezekre egyenként 25 forintot fizetnek. /mti/

mi/mz pr

12.48 170883 0518

--

sb0030 4 180 mtib1037 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /1.rész/

1983. augusztus 17. - a meteorológiai intézet jelenti 1983. augusztus 17-én 12.00 órakor:

meleg marad^(az) idő

európa nyugati és északi vidékein mérsékelt égövi ciklonok okoznak szeles, változékony időjárást. szerda délelőtt a skandináv-félsziget középső és északi területein, valamint a brit-szigeteken sokfelé esett az eső, a norvég-tenger térségében viharos szél fújt. a kontinens délkeleti, keleti részén anticiklon található. sok a napsütés, meleg, nyári az idő. az alpok térségében, franciaország középső és déli területein, valamint észak-olaszországban változóan felhős az ég, többfelé alakul ki zápor, zivatar. a kárpát-medencébe átmenetileg az ittlévónél nedvesebb levegő áramlik, így kissé változékonyabbra fordul az idő.

hazánkban kedden napos, száraz, meleg idő volt. a hőmérséklet csucsértéke 25-31 fok között alakult. többfelé megélnkült a délnyugati szél. szerda hajnalra 8-17 fokig csökkent a hőmérséklet. délelőtt nyugat felől felhőzóna érte el az országot, emiatt a dunántulon erősen felhős, máshol derült volt az ég. záport, zivatart 11 óráig sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet ebben az időpontban 20-25 fok között volt.

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 21,5 fok volt, a százéves átlagnál 1,0 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 25 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1015,3 mb, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 21 fok volt.

#

várható időjárás az ország területén csütörtök estig:

az időszak első felében időnként erősen megnövekszik a felhőzet, és szórványosan lesznek záporok, zivatarok. később általában derült, száraz idő várható. a mérsékelt, változó irányú szél csak zápor, zivatar idején erősödik meg. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 26-31 fok között.

/folyt./ zsu
13.08 170883 2010

--

sb0031 4 180 mtib1038 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2.rész/

várható időjárás budapesten holnap reggelig:

változóan felhős ég, délután és éjszaka zápor, zivatar előfordulhat. mérsékelt marad a szél. a hőmérséklet késő este 22, hajnalban 15 fok körül lesz.

várható időjárás a balaton területén ma estig:

a kissé megélnkülő, változó irányú szél csak zivatar idején erősödhet meg. az időnként erősen megnövekvő felhőzetből délután, késő délután zápor, zivatar várható. a hőmérséklet csucsértéke 27, a késő esti hőmérséklet 22 fok körül várható. a tó vizének hőmérséklete 21 fok.

a duna vízállása budapestnél 232 cm, hőmérséklete 18,5 fok.
/mti/

zsu
13.10 170883 0757

#

--

sb0032 4 130 mtib1039

kiváló népfrentaktivisták kitüntetése

1983. augusztus 17. - alkotmányunk ünnepe, augusztus 20-a alkalmából a hazafias népfrent országos elnöksége a népfrent-munkáért kitüntető jelvényt adományozta a mozgalomban kiemelkedő munkát végzett aktivistáknak és tisztségviselőknek. az idén 147-en kapták meg a kitüntetést, amelyet a megyeszékhelyeken rendezett ünnepségeken adtak át. a kitüntettek egy csoportjának szerdán a népfrent-mozgalom belgrád rakparti székházában nyújtotta át az elismerő jelvényt pozsgay imre, a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkára. az ünnepi eseményen részt vett kállai gyula, a hazafias népfrent elnöke is. /mti/

gi/mi/ár/zsu hgy
13.20 170883 0680

--

sb0033 4 150 mtib1040

a megyei külkereskedelmi megbizottak munkájának tapasztalatai /1. rész/

1983. augusztus 17. - alig egy éve látott munkához a külkereskedelmi minisztérium első megyei megbizottja vas megyében, hogy elősegítse, szervezze a kisebb tételek konvertibilis elszámolásu exportját. a kisebb mennyiségek kivitelének előkészítése az átlagosnál munkaigényesebb. a múlt esztendőben például a külkereskedelmi vállalatok mintegy 800 féle aprócikket exportáltak, amelyet több mint 700 hazai termelő állított elő. ezért vállalkozott arra a külkereskedelmi minisztérium, hogy megbizottai révén közvetlenül is segítséget nyújtson a kistérelü export növeléséhez. az eltelt időszakban fokozatosan bővült a minisztérium megyei megbizottainak hálózata, s a megyék többségében már megkezdtek munkájukat. sorra látogatják a vállalatokat és szövetkezeteket, felkutatják azokat a termékeket, amelyek gazdaságosan exportálhatók. emellett szervezik a termelők és külkereskedelmi vállalatok kapcsolatait, folyamatosan figyelemmel kísérik egy-egy üzlet megvalósítását is. eddigi tapasztalataikról, eredményeikről s jövőbeli terveikről készítettek összeállítást az mti munkatársai.

békés megyében a múlt év novembere óta dolgozik a külkereskedelmi minisztérium megbizottja. eddig már mintegy 100 olyan termék külföldi értékesítését segítette előkészíteni, amelyeket a külkereskedelmi vállalatok eddig nem ismertek, vagy amelyekre kevésbé figyeltek. mintegy nyolcvan eddig nem exportált

H

gyártmány piacutatását kezdték meg a külkereskedők és a megyei megbizott közvetítése révén. olyan cikkek exportját is előkészítik, mint például a férfi pamutalsó, a tölgyfa szegélyléc. vizsgálják a kis tételekben exportálható termékek gyártási feltételeit is. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a megye számos ipari szövetkezetében, több mezőgazdasági üzem ipari ágazatában újabb beruházások nélkül, a meglévő kapacitások teljes kihasználásával, illetve a technológiák ésszerű átalakításával bővíthető az exportra szánt termékek gyártása.

bács-kiskun megyében számítógépen tartják nyilván az exportra kerülő árukat, az eladatlan termékeket, továbbá a még kínálkozó exportlehetőségeket. a megyében az eddigiek során 50 vállalat, illetve termelőszövetkezet jelezte, hogy vállalkozik az export-termelés feltételeinek megteremtésére, adott esetben termékváltásra. a kecskeméti fémipari szövetkezet például, amely jelenleg csővázás és öntöttaluminium kerti garnitúrát szállít az nszk-ba, alumíniumlétrát ajánlott fel határon túli értékesítésre. /folyt. köv./ pf/mi/mz

13.23 170883 2546

--

sb0034 4 150 mtib1041

a megyei külkereskedelmi ... /2. rész/

a keceli szőlőfürt szakszövetkezet melléküzemágában barkácsoló felszerelésekhez szerszámokat gyártanak külföldi megrendelésre. ujabban diszes löszerszámok, sőt versenylovak szállítására is vállalkoznak.

máris több kisvállalat, ipari szövetkezet, tsz-melléküzemág exportképes termékét sikerült felkutatnia és közvetítenie a minisztérium mindössze két hónapja működő győr-sopron megyei megbizottjának. ennek eredményeként a lenfonó- és szövőipari vállalat lenszövetéből ezer yardot vásárolt meg egy egyesült államok-beli cég kísérletképpen, lámpaernyők készítéséhez. amennyiben a vevő elégedett lesz a termék minőségével, várhatóan évente 10 ezer yardot rendel a továbbiakban. ugyancsak a megbizott közvetítésével vállalhatott tervezőmunkát az nszk-ban egy soproni gazdasági munkaközösség. a győri szegkovácsipari kisszövetkezet kovácsolt vas kandalló készletét svájci és ausztriai kiállításokon mutatják be üzletszerzés reményében. a győri műanyagipari szövetkezet személygépkocsikhoz magasító műanyagtetőket gyárt, amelyekkel megnövelhető a járművek belmagassága. a termék iránt az nszk-ban érdeklődnek. egy mosonmagyaróvári vállalat lakásbelső

H

térelváltására gipszből és hungarocell-szigetelőanyagból válaszfalakat készít. a termék exportjára a szomszédos ausztriában keresnek vevőt. osztrák szállodaépítő cégek ajánlották fel a panonhalmi építőipari szövetkezet termékét, a versenyzésre is alkalmas tekepályát.

a minisztérium megyei megbízottai összehangolják munkájukat a külkereskedelmi vállalatok kirendeltségeinek szakembereivel is. ennek eredményeként az elektroimpex külkereskedelmi vállalat - amely két éve hozta létre dunántúli kirendeltségét - szombathelyi, kőszegi, körmendi villamosipari szövetkezetek termékeinek exportját kezdte meg. mintegy 11 millió forint értékben szállítanak egyes tüzelésű kazánokhoz alkatrészeket az idén ausztriába. a tervek szerint jövőre a zalaszentgróti szövetkezet is bekapcsolódik az exportba. zalaszentgróton, illetve körmenden megkezdik a kész kazánok gyártását. ugyancsak osztrák cég részére vasi vállalatok és a vásárosnaményi üvegyár butikberendezéseket, különböző ajándéktárgyakat készít exportra. egy hőtechnikai gépeket gyártó osztrák cégnek pedig vásárosnaményből vizóra- és ütészálló üvegeket, kőszegről alkatrészeket exportálnak. /mti/

ajánlott fotók: eger 830809/10/11/18/20

pf/mi/mzs/lász/bty/lér/sl/bam/mz hgy

13.32 170883 2449

--

sb0035 4 160 mtib1042

husz nyelvet tanítanak ősztől a tit budapesti nyelviskoláján

1983. augusztus 17. - a tit budapesti nyelviskolája 1983/84-es oktatási évének programját ismertették a sajtó képviselőivel szerdán délelőtt a tit budapesti szervezetének épületében.

mint azt haán györgy, a tit idegennyelv oktatási szakosztályának elnöke tájékoztatójában elmondotta: ősztől a felnőtteknek 20 nyelvet tanítanak, az angolon, francián, németen, oroszon, olaszon és spanyolon kívül egyebek között japán, arab, svéd és finn nyelvtanfolyamokra is lehet jelentkezni. a nagyfoku érdeklődésre való tekintettel várhatóan újjörög nyelvből is indítanak studiumokat. új kezdeményezés, hogy azoknak a középiskolásoknak, akik orvosi, gyógyszerészi vagy biológusi pályára készülnek, az iskolákban is szervez latin nyelvtanfolyamokat a tit. ugyancsak újdonság, hogy nyugdíjasoknak kedvezményes díju kurzusokat indítanak angol és német nyelvből, hetenként egyszer három órában.

H'

a tit budapesti nyelviskolája eddig csak ifjúsági házakban, iskolákban szervezett kihelyezett nyelvtanfolyamokat gyermekeknek. ősztől a központi nyelviskola keretében is tanítanak angol, német, francia és orosz nyelvet heti 1x2, illetve 2x2 órás foglalkozásokon, amelyeket a gyerekek nyelvoktatására szakosodott pedagógusok vezetnek. a gyermeknyelvtanfolyamokra szeptember 19-től 23-ig lehet jelentkezni a iii. kerület kelta utca 2, a vi. kerület vörösmarty utca 49. és a xiii. kerület tüzer utca 56-58 szám alatti általános iskolákban.

négy-féléves alapfoku, illetve középfoku állami nyelvvizsgára előkészítő - heti négyórás - tanfolyamokat, angol, német, francia és orosz nyelvből; két-féléves, ugyancsak heti négyórás, felsőfoku állami nyelvvizsgára felkészítő studiumokat angol és német nyelvből indítanak. a tit budapesti nyelviskolájára félévenként kell beiratkozni. az őszi félévre augusztus 29-től szeptember 9-ig, a tavaszira pedig január közepétől február elejéig jelentkezhetnek az érdeklődők a viii. muzeum utca 7-ben. /mti/

na/tr/ag/zsu hgy
13.38 170883 2028

--

sb0036 4 150 mtib1043 /közönségszolgálat/

kertbarátok hétfévi tanácsadója

1983. augusztus 17. - erős levélaknázómoly-fertőzés alakult ki az ország egyes körzeteiben az alma, a körte, a szilva és különösen a cseresznye-és a meggyfákon, ahol a permetezéseket rosszul időzítették, vagy nem jutott elegendő vegyszer a szükséges helyekre. az augusztusi rovarölőszeres kezelés segíthet a bajon, ha kellő alaposítással végezzük. különösen arra kell ügyelni, hogy finom porlasztással permetezzünk, és a permetecseppek legnagyobb része a levelek fonáki részére kerüljön. a decis 2,5 ec. vagy a ddvp 50 ec jó eredményt ad az aknázómolyok elleni védekezés során. /mti/

f gy/sl/mz hgy

13.45 170883 0649

H'

--

sb0037 4 150 mtib1045

sajtótájékoztató a mahart átszervezéséről /1. rész/

1983. augusztus 17. - a mahart szervezetében történt változásokról, a vállalat további terveiről tájékoztatták szerdán az újságírókat a mahart vezetői.

mint elmondták, az átszervezés elsőrendű célja az volt, hogy egyszerűsítsék a vállalat szervezetét, gyorsabbá és olcsóbbá tegyék a hajózási szolgáltatásokat. julius elseje óta jelentősen egyszerűsödött a szállítatók dolga, ugyanis az eddigi széttagoltság helyett egy kézbe került a folyami, a kikötői és a tengeri szolgáltatások lebonyolítása, így a fuvaroztatónak a legösszetettebb utvonalon esetén is elegendő egy helyen megrendelnie a szállítást. ez év január 1-től a mahart szállítványozási jogot kapott a vízi szállítások kiegészítésével kapcsolatos tevékenységekre, az új szervezeti formában ezzel a joggal is szélesebb körben tudnak élni: megszervezik a fuvaroztató számára a háztól-házig szállítást, beleértve a közúti, vagy vasúti fel- és elfuvarozást, valamint az olyan kombinált szállításokat, amelyeknél más fuvarozási eszközöket is igénybe kell venni. a vállalat igyekszik partnereivel való kapcsolatát még szorosabbá tenni, például oly módon, hogy részt vesz a külkereskedelmi versenytárgyalásokon, és gazdaságos fuvarajánlatokkal próbálja elősegíteni az exportmegbízás megszerzését.

a tájékoztató szövegében szó esett a mahart ideai eredményeiről is, schuster józsef vezérigazgató elmondta: a hajózási pangás ellenére sikeresnek mondható az év első hét hónapja, a dunán 3.8 százalékkal több árut fuvaroztak, mint az elmúlt év hasonló időszakában, s a tengeri forgalom is csaknem 2 százalékkal növekedett. mind a folyami, mind a tengeri hajózási forgalom megfigyelhető, hogy az elmúlt időszakokhoz képest jelentősen nőtt a szállítás távolsága. ugyancsak változás történt az áru összetételében: lényegesen csökkent az alapvető nyersanyagok, a kohászati termékek, a zöldtakarmány, a műtrágya forgalma, ugyanakkor megnőtt az igény a kész épületek, kommunális létesítmények elemenkénti szállítása iránt, főként az észak-afrikai kikötőkbe.

a dunai személyhajózási forgalma 14 százalékkal csökkent, elsősorban amiatt, hogy 60 százalékkal emelkedtek a tarifák. itt is figyelemre méltó, hogy nő az érdeklődés a hosszabb utak iránt, s változatlanul sokan szeretnek szárnyas hajóval kirándulni. a balatonon is visszaesett valamelyest a forgalom, bár a műsoros sétahajókon mindig telt ház van. /folyt. köv./

bi/mi/mz

14.59 170883 2466

-.-

sb0038 4 150 mtib1046

sajtótájékoztató a mahart átszervezéséről /2. rész/

a gondokról is szólt a vezérigazgató, megemlítette, hogy még ma is jelentősen lassítja a szállítást a nem megfelelő csomagolás. a kikötőkben hiába gépesítették a rakodást, a korszerű gépek helyett sokszor igen elavult módszerekkel kénytelenek az árut ki- és berakodni, mert a rossz minőségű csomagolás nem teszi lehetővé a gépi mozgatást. gondja a vállalatnak az is, hogy a hajópark jelentős hányada elavult, jórészüket egy-két éven belül selejtezni kell. egyelőre még kérdés, hogy mi módon tudja a vállalat a kiselejtezett hajókat pótolni. /mti/

bi/mi/sl/mz pr

15.00 170883 0632

-.-

sb0039 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. augusztus 17. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	26
london	24
oslo	18
stockholm	18
helsinki	16
berlin	26
varsó	25
leningrád	17
moszkva	23
kijev	24
prága	28
bécs	28
róma	28
madrid	27
belgrád	29
bukarest	28
szófia	28
athén	30 fok.

/mti/ fgy/sa sl pr
15.02 170883 0894

-.-

sb0040 4 150 mtib1048 /közönségszolgálat/

hajózási tilalom

1983. augusztus 17. - hajózási tilalom lesz a dunán augusztus 18-án 10 óra és 13 óra 30 perc között az 1667-es és az 1657-es folyamkilóméter közötti szakaszon a víziparádé főpróbája miatt. ez idő alatt a meyer-pütkösdűfűrdő átkelőhajójárat szünetel, a jászai mari tér-pütkösdűfűrdő járat pedig csak a római partig közlekedik. /mti/

bi/sl/mz pr

15.03 170883 0380

-.-

sb0041 4 170 mtib1049

huszkilós busa a horgon

1983. augusztus 17. - nem mindennapi szerencse érte a kaposvári bagladi istvánt, a balaton fűszért dolgozóját, aki kukoricával csalizott horoggal a hetesi tavon, egyméter hosszú, 20 kilós busát fogott. csaknem félórás küzdelem után, vágóhorog segítségével emelte partra zsákmányát. /mti/

káp/hné/ká/gw pr

15.04 170883 0348

-.-

sb0042 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

ismét megindult a bejruti járat

1983. augusztus 17. - a malév értesíti az utazókat, hogy augusztus 18-tól ismét közlekedik a menetrendszerinti bejruti járat.

a gép a menetrendnek megfelelően, változatlanul hétfőn és csütörtökön indul a ferihegyi repülőtérrel. /mti/

bi/sl/mz pr

15.04 170883 0302

-.-

sb0043 4 160 mtib1051

váci-emlékszobát avattak nyíregyházán

1983. augusztus 17. - a szabolcsi megyeszékhelyen született váci mihály munkásságát őrző emlékszobát avattak fel szerdán nyíregyházán. a költő pályáját illusztráló kiállítást abban a manda-bokori épületben helyezték el, ahol váci 1943-ban pedagógus-hivatását elkezdte. a hajdani tanyai településen álló házat - amely egyszerre szolgált munkahelyül és lakásként a költőnek - az ott gazdálkodó ságvári termelőszövetkezet építőbrigádjai ujították fel.

az emlékszoba berendezését a költő édesanyja is segítette, aki személyes tárgyakkal járult hozzá a gyűjtemény gyarapításához. /mti/

kal/ká/gw pr

15.06 170883 0657

-.-

sb0044 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. augusztus 17. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria

változóan felhős idő várható, néhány helyen záporral, zivatarral. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 25, 30, pénteken hajnalban 12, 17 fok között alakul.

csehszlovákia

eleinte változóan felhős lesz az ég, gyenge zápor kialakulhat. később csökken a felhőzet, a hőmérséklet csütörtökön kora délután 24, 29, pénteken hajnalban 11, 16 fok között alakul.

szovjetunió

tulnyomóan derült lesz az ég, csapadék nem várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 25, 30, pénteken hajnalban 12, 17 fok között alakul.

románia

derült idő várható, csapadék nem lesz. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 25, 30, pénteken hajnalban 12, 17 fok között várható.

jugoszlávia

változóan felhős idő várható, elszórtan zápor, zivatar kialakulhat. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 25, 30, pénteken hajnalban 12, 17 fok között alakul. /mti/

fgy/sa sl pr
15.07 170883 1121

-.-

sb0045 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

országos kiosk kupa kezdődik augusztus 20-án

1983. augusztus 16. - a kisiparosok országos szervezete augusztus 20-án és 21-én nagyszabású sportnapot rendez budapesten. nyolc sportágban, egyebek mellett labdarugásban, tekében, sakkban mérik össze az országos találkozón a különböző megyék kisiparosaiból, kiskereskedőiből kiállított csapatok erejüket. a 700 benevezett induló legjobbjaiknak 25 díjat oszt ki a szervező bizottság.

a hatodik alkalommal megrendezendő sporteseményre az okisz-kiosk kőér utcai sportkombinátjában kerül sor. /mti/

kg/tr/jf/gw pr

15.09 170883 0580

-.-

sb0046 4 150 mtib1054 /közönségszolgálat/

villamospótló autóbuszok

1983. augusztus 17.

augusztus 18-ról 19-re virradó éjszaka 0 órától 4 óráig a 6-os éjszakai villamosok helyett a vonal teljes hosszában villamospótló autóbuszok közlekednek. ugyancsak autóbusz jár majd augusztus 18-ról 19-re virradó éjszaka 21 óra 40 perctől 3 óra 30 percig a 28-as villamosok helyett a mező imre ut-salgótarjáni utca kereszteződés és a józsef köruti végállomás, valamint a 28-as éjszakai villamosok helyett az orczy tér és a józsef köruti végállomás között. /mti/

f gy/sl/mz pr

15.12 170883 0546

-.-

sb0047 4 130 mtib1055

halálos balesetek

1983. augusztus 17. - nagykőrös külterületén horváth imréné 41 éves csoportvezető, kecskeméti lakos személygépkocsival áttért az utat baloldalára és összeütközött a kecskeméti baromfifeldolgozó vállalat szabályosan közlekedő autóbusszával. az autóbusz egy fának rohant, s utasai közül kecskés ernőné 33 éves segédmunkás, nagykőrösi lakos a helyszínen életét veszítette. fehér lászlóné, 52 éves segédmunkás, nagykőrösi lakos életveszélyes, három utas súlyos, hét pedig könnyebb sérülést szenvedett. a személygépkocsi vezetője súlyosan, utasa könnyen sérült. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi a hozzákapcsolt, túlterhelt utasfutó miatt vált kormányozhatatlanná.

a mecseki szénbányák vállalat komlói szénelőkészítőjének szalagjánál a működő szalagot javító tóth józsef, 55 éves gépkezelő, tekeresi lakos ruházatát a szórókocsi elkapta, és a dolgozót a betonfalhoz nyomta. tóth józsef a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

bakonycseryén a helyi szabadság mgtsz majorjában mekota jános 39 éves traktoros, helyi lakos, a traktort nem a vezetőüléssel, hanem a földön állva indította el, s a gépet nem tudta megállítani. a vezető nélküli traktor a közelben ülő nohta mihály 57 éves tsz dolgozót halálra gázolta. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

gyálon, egy lakóház udvarán fóliaváz hegesztése közben halálos áramütés érte maravetz tamás 20 éves bedolgozót, helyi lakost. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

nagykanizsán dervalic györgy 19 éves árukisérő, helyi lakos tehergépkocsival tolatás közben falhoz szorította a jármű mögött álló pintér ferenc 57 éves nyugdíjast, bajcsai lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a vezetői engedéllyel nem rendelkező dervalic a tehergépkocsit engedély nélkül indította be, és figyelmetlenül tolatott. a rendőrség őrizetbe vette. /mti/

sr/tr/-ár/mz pr

15.18 170883 1979

--

sb0048 4 150 mtib1056

hatezer kiállítót várnak a lipcsei őszi vásárra

1983. augusztus 17. - a szeptember 4-10. között megrendezendő lipcsei vásárra az egész világról hatezer kiállítót várnak. az idei vásár vezérmotivuma a mikroelektronikával programozott hatékonyság, amelynek jegyében elsősorban az ndk ipari kombinátjai, valamint számos külföldi kiállító sok példán keresztül mutatja majd be, milyen eredmények adódnak a mikroelektronika alkalmazásából. különösen jelentős a vegyipari berendezések és a műanyagipari gépek kiállítása, amelyen 23 ország 800 vállalata vesz részt korszerű termékeivel. képviselteti magát valamennyi európai kgst-tagország, s számos tőkés ország vállalata. a fogyasztási cikkek kiállításán 45 ország termékeit mutatják majd be. magyarországot 30 külkereskedelmi vállalat képviseli a vásáron: 2560 négyzetméternyi kiállítási területen mutatják be kínálatukat. az előjelek biztatóak: a lipcsei vásári hivatalnál ezidáig 57 magyar terméket jelöltek „messegold”, -ra, azaz vásári aranydíjra. /mti/

fgy/mi/sl/mz pr

15.23 170883 1037

--

sb0049 4 160 mtib1057

vitafórum a biológia-oktatásról - befejeződtek az országos biológus napok tatabányán

1983. augusztus 17. - a biológia oktatásának fejlesztését, korszerűsítését szorgalmazták a szerdán tatabányán befejeződött 26. országos biológus napok résztvevői. akadémikusok, tudományos kutatók, felsőoktatási intézmények professzorai, általános és középiskolai tanárok mondták el véleményüket a biológia tanításának tapasztalatairól, a reformtörekvésekről. dr. ádám györgy akadémikus, a tit elnöke és dr. szőr árpád, a biológiai tudományok kandidátusa - a vitafórum vezetői - bevezető előadásukban hangoztatták, hogy a biológia fontos gazdasági és közművelődési funkciója ellenére az elmúlt években fokozatosan tért vesztett a hazai közoktatásban. a középfokú oktatásban résztvevő 14-18 éves ifjúságnak alig fele tanul biológiát, kötelező jelleggel pedig csak a negyede. a jövő szakmunkásai biológiai ismeretek nélkül hagyják el az iskolát, mert a tárgyat jelenleg a szakmunkásképző intézetek egyikében sem tanítják. a gimnáziumokban eddig csak a harmadik osztályban kezdődött a biológia oktatása, amikor az általános iskolában tanultak már megfakulnak a diákok emlékezetében.

as

a fórumon elmondták, hogy az elte természettudományi karán a legutóbbi felvételizők közül biológiából az összlétszám egyharmada nullára értékelt dolgozatot írt. több felszólaló pedagógus beszélt arról, hogy az iskolák nincsenek megfelelően ellátva szemléltető eszközökkel, egyre nehezebb a kísérletekhez szükséges vegyszerek beszerzése, régiek és nem elég színvonalasak az oktatófilmek. a gyakorlati órákat idő hiányában a tantermekben kénytelenek tartani, s így a tanulók nem kerülhetnek közvetlen kapcsolatba a természettel, az élővilággal.

a tanácskozáson az országos pedagógiai intézet képviselője bejelentette, hogy a korábbi ^φ napokon elhangzott javaslatot megszívlelve, az idei tanévtől már a gimnáziumok második osztályában helyet kap a tantervben a biológia.

a vitafórum résztvevői hangsúlyozták, hogy a tit előadónak az eddiginél nagyobb részt kell vállalniuk a biológiai ismeret-terjesztésből, főként a pedagógusok továbbképzéséből, hogy segítsenek pótolni azokat a hiányokat, amelyek a korábbi gyakorlat miatt keletkeztek.

nagy érdeklődést váltott ki a tanácskozás befejezéseként elhangzott beszámoló a komárom megyei herman ottó szakkörök munkájáról. ezekben a körökben ugyanis rendszeres hétvégi kirándulások, táborok szervezésével, egyéni és csoportos foglalkozásokon tanítják a diákokat az önálló természettudományos ismeretszerzésre. megismerik és feldolgozzák például környezetük élővilágát, megtanulnak mikroszkóppal dolgozni, élőlényeket és kőzeteket szakszerűen meghatározni. /mti/ ráb/wné/sa st pr
15.58 170883 2679

--

sb0050 4 180 mtib1058

nagytakarítás a fővárosban

1983 augusztus 17. - augusztus 20-ra megszépül a főváros: az ünnepig hátralévő napokban többszáz kilométer utat, alul- és felüljárókat takarítanak; lemoszák az erzsébet-hídat, megtisztítanak sok köztéri szobrot és emlékművet a fővárosi közterület-fenntartó vállalat dolgozói.

a nagytakarítás során vizsugár „fürdet”, több ezer közúti közlekedési jelzőlámpát, megtisztítanak sok kilométer hosszú lánckorlátot, átfestik vagy szükség esetén kicserélik az utcai hulladékgyűjtőket. nem feledkeznek meg a lakótelepek takarításáról sem, e munkálatokat nagyteljesítményű uttisztító gépek segítik.

d

a jól szervezett, sok munkáskezet igénylő akció során megkülönböztetett figyelmet fordítanak az ünnepi rendezvények helyszíneinek csinosítására. a vízi- és légi parádé előtt a duna lánchíd és margit-híd közötti rakparti szakaszát a pesti és a budai oldalon is megtisztítják. a tűzijáték idején sem maradnak munka nélkül az fkv dolgozói: több locsolókocsi áll majd készenlétben, hogy az uttestre hullott égő papírhulladékot eloltsa. /mti/

sr/er -ár pr
16.07 170883 1094

--

sb0051 4 180 mtib1059

öregék otthonát avattak nagykőrösön

1983, augusztus 17. - idős embereknek épített, részben bentlakásos, részben napközi jellegű otthont adtak át szerdán nagykőrösön. a 3 millió forint értékű ingatlan özvegy nagy sándorné tavaly azzal a feltétellel adományozta a nagykőrösi városi tanácsnak, hogy a házat idős emberek elhelyezésére használják fel. az épület szociális intézménnyé való átalakításához a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága 2 millió forint támogatást adott, a város lakói pedig ugyanennyi értékű társadalmi munkával járultak hozzá. az öregék otthonába 11 idős ember költözött be, további 60 pedig napközben tölti majd idejét a közösségben. /mti/

gál/fe/st/gw pr

16.09 170883 0698

d

--

sb0052 4 150 mtib1060

kereskedelmi készülődés az ünnep előtti forgalomra

1983. augusztus 17. - a tanácsok kereskedelmi osztályai a fővárosban és vidéken már korábban felmérték az augusztus 20-i, hétfői kétnapos ünnep előtt várható élelmiszerkeresletet, s ennek megfelelően egyeztettek a kereskedelem igényeit az ipari szállítókkal. a megállapodások alapján a tartós élelmiszerekből - lisztből, cukorból, zsiradékokból - már augusztus első, második hetében országsszerte feltöltötték az üzletek polcait, s a szállítók az igényeknek megfelelő mennyiségben és napi ütemezésben juttatják el a boltokba a hétvége előtt a húst, huskészítményeket, tejet, tejtermékeket, pékárukat.

bár a kereskedelmek az idén augusztus 20-a előtt - a tavalyival szemben, amikor háromnapos volt az ünnep - mindössze egy félnapos nyitvatartást kell pótolnia, s pénteken nyújtott műszakban tartanak nyitva az üzletek, így is körültekintő szervezést igényel, hogy a vásárlók mindenütt időben hozzájussanak a napi élelmiszerekhez. ennek érdekében 19-én, pénteken a nagy forgalmu helyeken a szállítók ügyeletes gépkocsikat állítanak be, amelyek a pótlólag megrendelt mennyiségeket is gyorsan leszállítják. ugyancsak ügyeletet tartanak a tanácsok kereskedelmi osztályai, valamint a nagyobb kereskedelmi vállalatok, hogy az utánrendelés időben érkezzen az üzletekbe.

bár augusztus 20-án nincsenek hagyományos étkezési szokások, mint például karácsonykor vagy husvétkor, nyár lévén azonban várhatóan megnövekszik az üdítőitalok és sör forgalma. a söriparban már augusztus eleje óta szombat-vasárnapi műszakokat szerveztek, s így ebben a hónapban 30 ezer hektoliterrel több italt termelnek, mint tavaly ilyenkor. várhatóan a sör mennyisége elég lesz a hétfői kétnapos ünnepen is, bár az olcsó hazai termékekből nem tudják maradéktalanul kielégíteni az igényeket. üdítő italból szintén lesz elég, kivéve a kóla- és citrus-italokat, amelyekből a kereslet várhatóan meghaladja a kínálatot.

szombaton és vasárnap országsszerte több mint 800, s a fővárosban csaknem 200 vendéglátó helyen árusítanak tejet, péksüteményt és kenyeret, s ezekre a helyekre is folyamatosan szállítják az igényelt mennyiséget. az utcai pavilonokban mindkét munkaszüneti napon árusítanak zöldséget és gyümölcsöt, ezenkívül nyitvatartanak az utcai pecsenye- és lángosüzletek, s a szokásos helyeken az üdítőital- és egyéb árusok. /mti/

mg/tr/sa sl pr
16.11 170883 2395

as

--

sb0053 4 150 mtib1061 /közönségszolgálat/

szabad hely a kempingekben

1983. augusztus 17. - a magyar camping és caravanning klub jelentése szerint az 1983. augusztus 19-21 közötti időre több kempingben van még szabad férőhely.

a budapest környékiek közül korlátozott számú szabad hely van a tahitótfalui duna kempingben. a balaton partján balatonszabadi, síófok-kék balaton kemping, zamárdi, balatonszemes, fonyód-bélatelep, balatonberény, alsóörs és aszófő tud fogadni vendégeket. a dunántúlon a következő táborhelyek várják szabad helyekkel a turistákat: nagykanizsa, letenye, keszthely, vonyarcvashegy, győr, sopron, tata, komárom, esztergom, dunaujváros, agárd, velence, szombathely, őriszentpéter, orfű és sikonda. az alföldön kempingezőket tudnak fogadni a szolnoki, a berekfürdői, a cserkeszőlői, a tiszafüredi, a szegedi, a makói, a mezőkövesdi, a hajduszoboszlói, a debreceni, a szarvasi és a debrecen melletti vekerai tavi kempingben. észak-magyarországon az egri tábor rendelkezik szabad sátorhelyekkel. /mti/

fgy/gg/sl/gw sn

16.15 170883 1017

--

sb0054 4 160 mtib1062 /felhasználható: 17 órától!/

kispest ajándéka zalaegerszegnek

1983. augusztus 17. - kispest ajándékként szerdán felavatták zalaegerszegen minya mária munkácsy-dijas keramikus térplasztikáját. a tíz éve testvéri kapcsolatban levő két város összetartozását szimbolizáló mű a kispest utca mellett kialakított kis parkban kapott helyet. a pirogránitból készült alkotást végh istvánné, budapest xix. kerületének tanácselnöke leplezte le és adta át a zalai megyeszékhely lakóinak. az ajándék viszonzása annak a rézdomborműnek, amelyet a zalaegerszegiek nevében szabócs péter szobrászművész készített a kispesti zalaegerszeg utca 1974-es névadó ünnepségére. /mti/

tas/kné/sa ká sn

16.17 170883 0662

as

--

sb0055 4 160 mtib1063

szakmunkástanulók olvasótábora

1983. augusztus 17. - félszáz baranyai szakmunkástanuló - köztük az idén első alkalommal német nemzetiségi fiatalok - részvételével olvasótábor nyílt szerdán a duna menti bár községben. a kisz megyei bizottsága által szervezett program keretében az elmúlt három évtized magyar novelláival foglalkoznak, a nemzetiségi fiatalok pedig anyanyelvükön tanulmányozzák a német irodalom alkotásait. szabadidejükben hajókirándulást tesznek a dunán, szellemi és sportvetékedőket tartanak, zenés esteket rendeznek. /mti/

kász/bné/st/gw sn

16.30 170883 0576

--

sb0056 4 150 mtib1064

megkezdődött az v. ellenőrzési konferencia pécsett /1. rész/

1983. augusztus 17. - országos ellenőrzési konferencia kezdődött szerdán, mintegy ezer szakember részvételével pécsett, a szervezési és vezetési tudományos társaság rendezésében. a háromévenként megrendezett hasonló konferenciák sorában az idei az ötödik tanácskozás, amelyet annak szentelnek, hogy az ellenőrzés területén dolgozók kicseréljék tapasztalataikat, és megvitassák ennek a munkának a gazdálkodási feltételek változásához igazodó időszerű feladatait, új módszereit.

hetényi istván pénzügyminiszter megnyitó előadásában hangsúlyozta, hogy az ellenőrzési tevékenységnek szoros kapcsolatban kell lennie az irányítás többi elemével, s a társadalom egészének a jogszabályokban kifejezett érdekeit szigorúan, de úgy kell képviselnie, hogy a túlhaladott szabályok korszerűsítését is elősegítse. mivel az ellenőrök a gazdasági tevékenységet és annak mozgatórugóit közelről ismerik, értékes jelzéseket adhatnak az esetenként elmulasztott lehetőségekről - például a vállalkozói szellem érvényesítése terén - mondotta. a miniszter megállapította, hogy az ellenőrzések az elmúlt években sokat fejlődtek, folyamatosan igazodtak a követelményekhez, megalapozottságuk nyomán tartalmasabbá és konkrétábbá váltak a központi témavizsgálatok.

az ellenőrzés különböző területeiről szólva hetényi istván elmondotta, hogy a népi ellenőrzés munkájában előtérbe került a gazdasági és társadalompolitikai döntések előkészítését és

ds

végrehajtását segítő tevékenység. folyamatosan vizsgálják az energiagazdálkodást, az export bővítését, a termelési szerkezet átalakítását, a tudományos kutatások hasznosítását és a lakosság ellátásának helyzetét. a neb-ek a jövőben még inkább az állami ellenőrzés és a kormányzati tevékenység integráns részeként működnek, s bátrabban kell élniük a számukra biztosított jogokkal. az állami pénzügyi ellenőrzést egyszerűsítették a minisztériumi főigazgatóság irányításának háromról két fokozatra történt csökkentésével, így növekedhetett a revizorok számaránya. a számviteli szabályszerűségi ellenőrzés keretében számos hasznos témavizsgálatot folytattak, az importpótlással, az anyagtakarékossággal, az ipari vállalatok alkalmazkodó képességével, a lakásépítéssel és az irányítási rendszer fejlesztésével kapcsolatban. a számviteli ellenőrzés fontos feladata, hogy a szabályozók hatásának elemzésével is segítse a gazdaságirányítást - hangoztatta a miniszter. rámutatott, hogy a hatékonyság javítása megköveteli a költséggazdálkodási szemlélet elterjesztését, tehát az ellenőröknek az eddiginél jobban kell serkenteniük az alacsony hatékonyságu tevékenység leépítésére vagy megváltoztatására.

/folyt. köv./ er
16.42 170883 2718

--

sb0057 4 150 mtib1065

megkezdődött az v. ellenőrzési konferencia pécsett /2. rész/

szólt arról, hogy az idén kezdődött az új típusú vállalkozási formák pénzügyi-gazdasági ellenőrzése, amely új feladatot ró a felügyeleti és ellenőrző szervekre.

hetényi istván megállapította, hogy eredményesen fejlődik a tanácsok ellenőrzést összehangoló szerepe. a felügyeleti ellenőrzés módszerei a minisztériumok átszervezése következtében átalakulóban vannak. az új felügyelő bizottságok jelentős befolyást gyakorolhatnak a vállalati stratégiára, az irányítási, a döntési és érdekeltségi rendszer továbbfejlesztésére. sok még a tennivaló a belső ellenőrzés hatékonyságának javítására - hangsúlyozta a miniszter. javítani kell többek között a vezetők és a belső ellenőrök együttműködését.

ds

az v. ellenőrzési konferencia a plenáris ülés után ipari, építőipari-közlekedési, mezőgazdasági-élelmiszeripari, kereskedelmi és költségvetési szekciókban folytatta munkáját. a tanácskozás csütörtökön fórummal és a konferencia ajánlásainak megfogalmazásával zárul. /mti/

kász/bné/er st sn
16.42 170883 1069

--

sb0058 4 150 mtib1066 /közönségszolgálat/

a mahart-közlemény

1983. augusztus 17. - a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy az augusztus 20-i vízi- és légitársaságok miatt a következő menetrendi járatait nem közlekedtetik:

a dunaujváros-budapest-esztergom viszonylatu szárnyas hajójárat, a budapest-százhalombatta közötti járat, a budapestről 10 órakor visegrádra induló járat, a 11 és 13 órakor induló budapesti sétajárat, a batthyány térről leányfalura 11.40-kor induló járat.

az esztergomból reggel 8 órakor budapestre induló járat csak újpest-megyer hajóállomásig közlekedik. /mti/

tr/bc/gw sn

16.58 170883 0583

as

--

sb0059 4 150 mtib1067

kitüntetés /horváth pál/

1983. augusztus 17. - az elnöki tanács kiemelkedően eredményes munkássága elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából horváth pált, az egyesült izzólámpa és villamossági rt. vezérigazgató helyettesét a szocialista magyarországi érdemrenddel tüntette ki. a kitüntetést méhes lajos ipari miniszter adta át szerdán az ipari minisztérium épületében. /mti/

gg/gw sn

17.01 170883 0411

--

sb0060 4 160 mtib1068

kitüntetés /juhász miklós/

1983. augusztus 17. - az elnöki tanács juhász miklós művelődési minisztériumi tanácsost nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. /mti/

tr/er bc sn

17.02 170883 0269

--

sb0061 4 180 mtib1069 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. augusztus 17. - a meteorológiai intézet jelenti szerdán este:

meleg marad az idő

várható időjárás csütörtök estig:

as

időnként még megnövekszik a felhőzet, délen, délnyugaton továbbra is előfordulhat zápor, zivatar. a szél záporok, zivatarok idején megerősödik. a hőmérséklet csucsértéke 26 és 31 fok között alakul. /mti/

sa sn
17.03 170883 0461

--

sb0062 4 130 mtib2005

fogadás indonézia nemzeti ünnepe alkalmából

1983. augusztus 17. - budi hartantyo, az indonéz köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából szerdán fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson részt vett csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke, garai róbert külügyminiszter-helyettes, papócsi lászló mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, valamint a politikai, a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet több képviselője. ott volt a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

t cs/er ag sn
19.28 170883 0594

--

sb0063 4 180 mtib2008

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/
1983. augusztus 17.

sb0001 az ötnapos tanítási hét /1. rész/
sb0002 az ötnapos tanítási hét /2. rész/
sb0003 a betakarítás előtti gépvásár
sb0004 magyar nyelvészek iv. nemzetközi kongresszusa
sb0005 bőséges halkinálát
sb0006 történelmi események
sb0007 tervpályázat acélszerkezetes ...
sb0008 a fővárosi közterület-felügyelet
sb0009 vásár lesz a kilenclyuku hídnál
sb0010 hét kisoroszlán győrtt

sb0011 meggyűrűzték a vándormadarakat
sb0012 tető alá kerülnek a balácsa-pusztai római leletek
sb0013 új butorok zalából
sb0014 pirosodik a fűszerpaprika
sb0015 magyar kiállítók izmirben
sb0016 ipari kooperációk
sb0017 energiatakarékos kazánok
sb0018 könyvsorozat gyuláról
sb0019 új termék a pizzamártás
sb0020 növekvő export kukoricából
sb0021 halálos baleset
sb0022 koszoruzási ünnepség
sb0023 forgalomkorlátozások ... /1. rész/
sb0024 forgalomkorlátozások ... /2. rész/
sb0025 forgalomkorlátozások ... /3. rész/
sb0026 elhunyt dr. kovács istván
sb0027 elhunyt damásdi gyula
sb0028 gyümölcsrendelés - méret szerint
sb0029 augusztusi tv-lottó nyereményei
sb0030 időjárásjelentés /1. rész/
sb0031 időjárásjelentés /2. rész/
sb0032 kiváló népfrontaktivisták
sb0033 a megyei külkereskedelmi ... /1. rész/
sb0034 a megyei külkereskedelmi ... /2. rész/
sb0035 husz nyelvet tanítanak ősztől
sb0036 kertbarátok hétvégi tanácsadója
sb0037 sajtótájékoztató a mahart ... /1. rész/
sb0038 sajtótájékoztató a mahart ... /2. rész/
sb0039 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0040 hajózási tilalom
/folyt. köv./ mz
20.46 170883 1555

--

sb0064 4 180 mtib2009

belpolitikai hireink tartalomjegyzéek /2. rész/

sb0041 huszkilós busa a horgon
sb0042 ismét megindult a bejruti járat
sb0043 váci-émlékszobát avattak nyíregyházán
sb0044 a környező országok időjárása
sb0045 országos kiosk kupa kezdődik augusztus 20-án
sb0046 villamospótló autóbuszok
sb0047 halálos balesetek
sb0048 hatezer kiállítót várnak a lipcsei őszi vásáron
sb0049 vitafórum a biológia-oktatásról

bel

- 46 -

1983.08.17.

sb0050 nagytakarítás a fővárosban
sb0051 öregek otthonát avattak nagykőrösön
sb0052 kereskedelmi készülődés az ünnep előtti forgalomra
sb0053 szabad hely a kempingekben
sb0054 kispeszt ajándéka zalaegerszegnek
sb0055 szakmunkástanulók olvasótábora
sb0056 megkezdődött az v. ellenőrzési konferencia pécssett /1. rész/
sb0057 megkezdődött az v. ellenőrzési konferencia pécssett /2. rész/
sb0058 mahart-közlemény
sb0059 időjárásjelentés
sb0060 kitüntetés /juhász miklós/
sb0061 kitüntetés /horváth pál/

sb0063 időjárásjelentés
sb0064 fogadás indonézia nemzeti ünnepén
sb0065 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0066 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztették: halasi györgy
fehér péter
sebestyén tibor

- v é g e -

20.46 /mti/ er sn
170883 1344

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. augusztus 18. bel c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

nemzetiségi szülők a nemzetiségi oktatásról /1. rész/

1983. augusztus 18. - közoktatási rendszerünk megfelelő lehetőségeket ad a nemzetiségi gyermekeknek arra, hogy anyanyelvükön tanulhassanak, őrizzék és ápolják kulturális hagyományukat - állapította meg a hazafias népfront országos tanácsának pedagógiai munkabizottsága, amely a közelmúltban széles körű vizsgálatot folytatott a nemzetiségi iskolák szülői munkaközösségei körében.

a kérdőíves felvételen és személyes beszélgetéseken alapuló összegzésből kitűnik, hogy a szülők általában elégedettek a nemzetiségi oktatással, gyermekeik tanulási lehetőségeivel. a gondok elsősorban abból adódnak, hogy a tiszta nyelvi környezet felbomlásával csökkentek, néhol szinte teljesen megszűntek az anyanyelv gyakorlásának helyi feltételei. az iskolába kerülő gyerekek, ha értik is a nemzetiségi nyelvet, apáik és anyáik nyelvét, nemigen tudják használni. a megfelelő alapok hiánya megnehezíti a pedagógusok helyzetét, mivel a tankönyvek és a tanulmányi tervek egy feltételezett nyelvi tudásra épülnek, ám ez a tudás, mint a gyakorlatban kiderült, olykor nem létezik. ezért az első tanév a „felzárkóztatás”, jegyében telik el. a nemzetiségi szülők véleménye szerint a mostani kedvezőtlen állapoton úgy lehetne segíteni, ha az óvodákban rendszeressé tennék a nemzetiségi nyelvű foglalkozásokat.